

Maahanmuutto-osasto
Lainsäädäntöneuvos Jorma Kantola

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle (HE 137/2020 vp) laeiksi tartuntatautilain ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto lausuu hallituksen esityksestä seuraavaa:

Maahanmuutto-osasto pitää esitettyjä muutoksia tartuntatautilain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi tärkeinä ja kannatettavina. Maahanmuutto-osasto on ollut esityksen valmisteluissa mukana.

Hallituksen esityksessä pääpaino on terveysturvallisuudesta huolehtimisesta, eikä sääntely sellaiseen vaikuta ulkomaalaisen maahantuloon liittyvään sääntelyyn tai muuta sitä. Ulkomaalaisen maahantulon edellytyksenä on EU-sääntelyssä (Schengenin rajasäännöstö) ja ulkomaalaislaissa, että ulkomaalaisen ei katsota vaarantavan kansanterveyttä. Maahantulon edellytysten sääntelyssä on vivahde-eroja sen mukaan, mihin ryhmään ulkomaalainen kuuluu, esimerkiksi Pohjoismaan kansalaiset, unionin kansalaiset ja heihin rinnastettavat sekä näiden perheenjäsenet, niin sanotut kolmannen maan kansalaiset ja uutena ryhmänä brexitin jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset erosopimuksen mukaisesti. Uhka kansanterveyden vaarantamisesta koskee maahantulon edellytyksenä lähtökohtaisesti kuitenkin kaikkia. Esityksessä on kyse siitä, että negatiivisen testitodistuksen osoittamalla maahantulija voi esittää selvitystä siitä, että ei vaaranna kansanterveyttä.

Maahanmuutto-osasto viittaa rajavartio-osaston lausuntoon, jossa on seikkaperäisemmin tuotu esille sisäministeriön näkemyksiä, joihin myös maahanmuutto-osasto yhtyy.

Kuten rajavartio-osastonkin lausunnossa mainitaan, tartuntatautilakiin ehdotettu velvoite hankkia negatiivinen testitodistus koskisi myös Suomen kansalaisia, samoin kuin Suomessa jo asuvia ulkomaalaisia. Käytännössä todistuksen puuttumisesta seuraa ainoastaan se, että Suomen kansalainen testataan maahantulon yhteydessä ja toisen kerran 72 tunnin kuluessa maahantulosta. Samoin toimittaisiin Suomessa asuvan ulkomaalaisen osalta. Järjestelmän käytännön toimivuuden ja siitä viestimisen kannalta esityksen perusteella jää ilmaan kysymys, kehotetaanko myös Suomen kansalaisia lain edellyttämällä tavalla hankkimaan testitodistus ennen paluuta Suomeen riskimaasta vai viestittääkö, että todistusta ei sinänsä tarvita, kun terveysturvallisuudesta kuitenkin Suomessa huolehditaan koronavirustesteillä.

Ehdotetun tartuntatautilain 16 a §:n 6 momentissa on painovirhe. Suluissa olevassa tulisi lukea (Schengenin rajasäännöstö).